Ч. 61. Чернівцї, субота дня 15. (27.) марта 1897 року. Рочник XIII.

ЧАСОПИСЬ для руских родин.
Виходить щодня кромі днїв по недїлях і сьвятах.

БУКОВИНА

Редакция і адмінїстрация в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.
Передплата 10 зр.

В погонї за червоним поясом.

Етика у наших буковиньских противників така, що як би *Буковина* замісць якої статї видрукувала Отче-наш, то ще би такі ґазети як „Бук. Вѣдомости“, „Прав. Буковина“, „Buk. Rundschau“ і „Buk. Post“ найшли в тій молитві як не ширенє унїї, то певно охоту злучити Буковину з Галичиною. Ми вже до того так привикли, що анї трохи не чудуємо ся предивній льоґїцї тих ґазет і зовсїм з їх голосами не числимо ся. Противно, нас би чудовало, як би ми в тих ґазетах найшли раз який розумний і прихильний погляд на наші справи.

Хочемо нинї порівнати поступованє руского духовеньства галицкого при виборах з поступованєм православного духовеньства на Буковинї — і наперед знаємо, що хоч нам в тій справі навіть ворог наш признає в дусї рацию, то публично скаже, що ми ширимо унїю, а хочемо нищити православіє. Се посудженє нас о нищенє православія буде так довго лунати по Буковинї, поки всї зрозуміють, що такі близорукі ми не є, щоби нищити сей міст поміж австрийскою Русию а Україною, яким є православіє, і щоби зовсїм не числити ся з фактом, що православних Русинів є сїм разів більше, як унїятских.

Пише нам один Русин з Галичини з села, що тепер там дїє ся по виборах. „Ви — каже не в силї представити собі того руху між нашим народом, який запанував з причини виборів і ще тепер по виборах не притих. Помимо жандармів, котрі всї села патролюють безнастанно, нарід карає хрунїв без пощади. День в день можна стрітити по судах наших селян з тої причини. Все дарма, нарід рішив ся на тюрму, на кари грошеві, переслїдуваня, а своє робить: уміє вже пізнавати своїх зрадників і нагороджувати їх по заслузї. А наше духовеньство, на котре посипало ся тілько підозрінь, заприязнило ся тепер з народом так, що такі відносини по селах треба назвати ідеальними. Сьвященики найшли приятелїв в селянах, а селяни в сьвящениках. Нинї селянин у „попа“, а піп у селянина щоденний гість, а родина сьвященика трохи не вся пішла в нарід. Нинї побачите селян за столом сьвященика, на сальонї і т. д. Одиницї, котрим смердить хлопский кожух, у нас перевели ся Богу дякувати майже цїлком. При остатних виборах наше сьвященьство не жалувало нї труду, нї гроший, а в акциї ішло солїдарно, рішивши ся раз уважати хлопску справу за свою. Що при тій щирій роботї годї ще у нас вибрати своїх послів, то вина великого числа міст і місточок з жидами, котрі все тягнуть за сильнїйшими, і вина тих обставин, на котрі сьміло нарікав краєвий комітет виборчий в телеґрамі до цїсаря. За то на наших селах сьвідомість селян дуже зросла“...

Так поступало собі руске духовеньство в Галичинї. А якими-ж приятелями народу показали ся православні сьвященики при виборах, і то не лиш руского народу, але й волоского? Такими, як були й доси.

В погонї за червоним поясом православні сьвященики (з малими чесними виїмками) готові все іти наперекір своїм вірним, готові лучити ся з нехристами і підпирати інтереси волоскої шляхти, тої самої шляхти, що тілько разів виявила свій ворожий настрій до мужика. При виборах они дають ся вибирати поруч жидів і становлять з ними найпевнїйших виборцїв, таких іменно, яких волоскій шляхтї треба. Н. пр. в Путилївщинї було 16 жидів виборцїв, а лише 14 християн, між тими більша половина сьвящеників. Чи хто чував, щоби такий обяв уважали де природним? Чи в Путилївщинї більше жидів, як християн? Як можуть мати селяни довірє до таких сьвящеників, що в той спосіб провадять у себе правибори?

Покійний митрополит Морар, славний винаходець одного народу з двома язиками (волоским і руским), ловив православних сьвящеників червоними поясами і ними їх справдї звязував. Удало ся се єму не лише з нищими рабами божими, але навіть з таким руским опозиціонїстом, яким був тому шість лїт о. Андрійчук з Нових Мамаївцїв. Коли-ж Морареви прийшло ся круто, придумав з Купчанком угодовцїв з Волохами, москвофілів-консерватистів, і знову всї їх бажаня по черзї зацитькав також червоними поясами. Православні сьвященики на все годили ся, що хотїла шляхта волоска, на все приставали, що наказувала консистория, з роду Русини пішли против Русинів, стали віднаходити там ширенє унїї і всяку всячину, де перше не добачували нїчого небезпечного, — червоний пояс подразнив їх як труханів і почало ся переслїдуванє Русинів, котре аж за митрополита Чуперковича троха притихло.

Кромі того туга за червоним поясом виробила у більшости православних сьвящеників великий сервілїзм nach oben, так що лице лупає ся з сорому, коли так часто бачить ся старого і сивого сьвященика, як він понижає себе перед молодим урядником або криє ся зі своєю думкою перед своїми властями, хоч єму не зняли би з голови корони, котрої не має. А що з того був за наслїдок, то бачили ми і при остатних виборах: на послів руских і волоских селян вибирають волоску шляхту ті самі люди, що нарікають на подібні вибори в Галичинї.

І чи варт червоний пояс того, аби за него робити з себе ворога народу? Очивидно не варт! Маємо на Буковинї і таких сьвящеників православних, хоч їх зовсїм мало, що здавендавна займають ся народом, що заслужили ся для своєї церкви, а они — сьвященики звичайні, червоних поясів на них не видати і они за ними не тужать, бо знають собі цїну і за таку марну річ не продадуть ся.

Православні сьвященики, хоч їм житє не йде з медом, хоч їм безперечно належить ся лучший добробит, але в порівнаню з унїятскими бідаками-сьвящениками в галицких селах все таки стоять материяльно лучше і — як би у них бу-

---

25

ЗАЛЇСЄ.

Повість

ОСИПА МАКОВЕЯ.

(Дальше).

X.

Цїлий вересень і перші днї жовтня, кромі тих трьох днїв, на котрі був виїхав, Славко лише доходив до двора і просиджував там із Стасьом по дві, по три години. Перших кілька днїв більше розмавляв зі своїм учеником, як учив єго, бавив ся з ним, та пізнавав, що „в нїм сидить.“ Відтак втягав єго помалу в науку і скоро замічав у хлопця неувагу і втому, зараз науку вривав і йшов з ним в город бавити ся в пилку. Розповідав єму притім дикі історії про Індиян, які затямив ще з хлопячих лїт, а правдиву радість зробив хлопцеви, принїсши єму Робінзона, котрого той прочитав за два днї, а через цїлий тиждень випитував ся о поясненя. Наслїдки такого поступованя з хлопцем були такі, що по двох тижнях Заборовский сказав Левіцкому:

— Але-ж пане! мій Стасьо тепер вас любить більше, як мене, або Маню.

— Коли так, то тепер почнемо вчити ся — відповів Славко. — Я хотїв перше призвичаїти єго до себе, аби не дивив ся на мене, як на свого ворога. Він свавільний, але талановитий.

— Урвитель, пане, кажу вам: урвитель, як рідко. Колись то мало корови не застрілив, так що я тепер мушу патрони під ключ ховати. А вчера упав з яблінки; добре, що хоч єму нїчо не стало ся. Тютюн де зарве, то зараз папіроса крутить. На заяцї вже хоче ходити стріляти. Гультай він, пане, кажу вам! Мислить, що як має герб, то і без науки мусить бути паном. Го-го! моспане, повчи ся троха; не вдавай пана так замолоду, на паньство ще час... Я би дуже вас просив, щоби ви до мене перенесли ся. Дам вам окрему комнату, в мене дістанете все, лише допильнуйте менї Стася. Будете могли спокійно і собі щось робити; я маю, а властиво Маня має зовсїм гарну бібліотеку, можете собі читати. Там і так у вас дома потїсно.

— Добре, — відповів Славко — я перенесу ся, але аж коли слота і болото настане.

Але ще слота не настала, а вже по тій пригодї на слюбі Стефки він перенїс ся до двора. Розгосподарив ся широко і вигідно в гарній комнатї в дворі, котрої вікна виходили на смерековий лїс. Наука Стася йшла гладко, хлопець поважав, любив і слухав свого учителя, не збиткував уже так часто і сам нераз хвалив ся перед батьком тим, що навчив ся.

Коли Славко лиш доходив до двора, він видав ся з Манею лиш рідко і не дуже глядав єї; противно — оминав. Але тепер він з Заборовским і донькою обідав, підвечіркував і вечеряв, отже мусїв говорити і з Манею. У неї жаль по матери вже значно притих і являв ся найчастїйше тодї, коли хто згадав покійницю, — а того оминав і Заборовский і Славко. Що найбільше у Манї подобало ся Славкови, то се, що она прекрасно і з великим зрозумінєм грала на фортепянї. Привикнувши до Заборовского і єго доньки, Славко відважив ся раз навіть сьпівати до єї гри. А що в него був дуже приємний барітоновий голос і він сам знав ся на музицї, то з того вийшло таке, що на бажанє і Манї і Заборовского він

ла більша сьвідомість — то певно не потребували би нікому кланяти ся і підпирати чужі інтереси, а ішли би разом з народом, опікувались би ним, як братом рідним, і мали би з того також хосен і чисте сумлїнє.

Такого збратаня православних сьвящеників з народом ми надіємо ся в недалекій будучности, бо скорше чи пізнїйше пізнають они, що мужицка справа — то їх справа. Завдатки на то маємо, червоним поясом за митрополита Чуперковича уже так без заслуги сьвящеників не обдаровують, як се було за Мораря — але ще у сьвящеників наших не перевів ся сервілїзм, ще нема сьвідомости власної гідности і добра народу, ще червоний пояс труханів дразнить.

Дасть Бог, що і се мине ся і ми будемо могли сказати про наших сьвящеників так, як про галицких сьвящеників руских.

Чи Чехи, чи Мазури?

Наші мужики еміґрують до Канади — кого на їх місце спровадити, щоби не пускати ґрунта в лихварскі руки жидів? Сим питанем заняла ся фахова рільнича ґазета Landwirthschaftliche Blätter, поміщаючи статю А. Мльчоха. Знаною річию нашим читателям є те, що президент краю ґр. Ґоес виявив переконанє супротив нарікань наших послів на еміґрацию, що еміґрация не є жадним лихом, бо зараджує перелюдненю і тїсноті в краю, а може дати еміґрантам красшу долю, бо після урядових інформаций еміґрантам в Канадї зовсїм не зле дїє ся. Може той висказ управителя краю, а ще більше підшепти аґентів, що уміли той висказ використати для своїх цїлий, заохотили наново людий до еміґрациї і вже з весною виїхало знов 230 людий з Чернівцїв — до Канади. Еміґранти походять з Рогізни і околицї та всї подіставали пашпорти на дорогу. Певно, що не пекуча потреба вигнала їх з краю, бо буковиньскі мужики мають ся ще багато лїпше нїж галицкі так що до маєтку, як і що до тягарів податкових, але знеохота до тутешних невідрадних порядків та нерозважна надія на лучше.

Буковина має ще досить землї, щоби помістити своїх дїтий, тай і зарібків не бракує ще у нас. Не тілько до робіт при трачках та при зелїзних дорогах і гостинцях спроваджують підприємцї чужих робітників з далеких країв, бо нема своїх сил робучих, але навіть до пільної роботи мусять дїдичі спроваджувати робітника з Галичини, бо не стає в жнива рук. А тимчасом тутешний робітник покидає край на свою погубу, а рілю продає в руки спекулянтів, що не мають анї охоти анї знаня до належитої господарки. Се підриває продуктивність краєвої господарки і приносить для неї великі страти. Щоби тому зарадити, п. Мльчох радить, щоби правительство відкуповувало ті ґрунта, а відтак відпродувало ческим кольонїстам з Чехії, Моравії і Шлезку. Ті кольонїсти вміли би зужиткувати буковиньску рілю, заступили би далеко лїпше страчені робучі сили та стали би тутешному населеню за примір в трудолюбности і господарстві.

Коли не займе ся правительство тим проєктом, то займуть ся певно дїдичі, бо їх господарка загрожена убитком робучих сил. Тогди доживем того, що коли наш мужик буде примушений утїкати з краю, тут буде розживати ся на єго посїлости Чех або Нїмець. Але від Чехів та Нїмцїв ще не так небезпечно, як від Мазурів, що їх хотять уже впакувати до Буковини на місце витисненого руского мужика. От що пише черновецка Gazeta Polska в тій справі: „Сумнїваємо ся, щоби людність Чехії, Морави або Шлезка, що має достаточний заробок в тих фабричних краях, набрала охоти до еміґрациї на Буковину; а колиб се наступило, сумнїваємо ся, чи зуміли би заакліматизувати ся серед цїлком відмінних обставин житя-бутя. Пощо сягати так далеко, коли в західній Галичинї маємо так богато рільничого люду, (Мазурів) що змушений до еміґрациї а знає майже однакові тутешні відносини, бо рік-річно юрбами приходить сюди на заробітки. Люд сей знаємо і цїнимо єго трудолюбність а кольонїзация не мала би великих трудностий. Прецїнь він нинї вже сам справляє ся в тутешні сторони і ту та там творить кольонїї. Належить заложити специяльне товариство кольонїзацийне, щось в родї галицкого Товариства охорони землї а така інституция, коли єї підіпре правительство і край, може дати правдиву прислугу упадаючій економічно Буковинї“. Так засїяли Галичину мазурскими кольонїями, що тримають ся не більшою від Русина трудолюбностию і запопадливостию Мазура, але помочию і улекшенями, яких дізнають Мазури на кождім кроцї від всемогучих галицких Поляків, що хочуть покласти в Галичинї підвалини будучої „ojczyzny“ — так хотять тепер і Буковину засїяти своїми кольонїстами, надїючи ся при тім на нїби — Поляків, вірменьских дїдичів на Буковинї. А ти, бідний руский мужику, тїкай не то до Канади, але хоть би самому чортови в зуби!...

НОВИНКИ.

Чернівцї, дня 26-го марта 1897.

Цїсар виїде до Петербурга 25-го цьвітня а верне до Відня 1-го мая, де вже застане цїсаря нїмецкого Вільгельма, котрий буде особисто проводити своїм полком підчас весняної паради. На сегорічні маневри цїсарскі коло Тотіс на Угорщинї прибудуть цїсар нїмецкий і королї: саский, румуньский і сербский. По маневрах виберуть ся оба цїсарі, наш і нїмецкий, на кілька днїв до Будапешту. Відтак загостить цїсар нїмецкий до дібр архикнязя Фридриха в Белїє на лови.

На честь Шевченка. В Київі урядило артистично-лїтературне товариство вечерницї в честь Т. Шевченка дня 9. (21.) с. м. На вечерницї зібрало ся чимало репрезентантів українськоі сцени і лїтератури. Народу була велика сила. З артистів найбільше одушевлено витали Саксаганьского. — В Петербурзї відбув ся дня 5. (17.) с. м. обід уряджений тамошними Українцями, присьвячений памяти Т. Шевченка, М. Костомарова і П. Кулїша. На обід зібрало ся много місцевої українськоі інтелїґенциї і представителїв лїтератури, штуки і науки. З промов, які виголошено при обідї, визначили ся: промова В. В. Лесевича (Українця з Полтавщини, звісного в росийских наукових кругах фільософа-позитивіста) о значіню народного язика і Цезара Білиловского, котрий подав короткий історичний начерк українськоі лїтератури і познакомив зібраних з сучасними представителями руско-українського духового руху як в Росиї так і за границею. При кінци обіду один з участників висказав гадку о необхідности утворити в Петербурзї науково-лїтературне товариство імени Шевченка і гадку сю принято загальним одушевленем. З між присутних зараз зложив ся кружок і взяв на себе уложити статути такого товариства і внести єго дотичній власти до затвердженя.

Ненависть до Нїмцїв обявила ся в Атенах і в цїлій Грециї. Численні родини опускають по тій причинї Грецию. Професор Дерпфельд і др. Вольтер з нїмецкого інституту археольоґічного, вислали жінки і дїти до Італії і Нїмеччини. Паню Дерпфельд зневажувано лайками і грозьбами на улици; старали ся дім професора підпалити, а в ночи будили єго вистрілами. Нїмцї не можуть майже дістати нїякої служби, а пакери не хотять навіть занести їх річий до дому.

Селяни і жиди в Росиї. В многих місцевостях росийского Поділя находять ся т. зв. „жидівскі двори“, що позаводили ся по польскім повстаню, коли то росийске правительство в

мусїв нераз сьпівати ріжні піснї. І се ще мусїв Славко признати паннї Манї, що она була з лиця дуже мила, а в поступках своїх і розмові безпретенсіональна.

Приїхав раз з сусїдного села Мурованки пан Роман Більский, про котрого Славко чував від батька, що він женихає ся до панни Манї. Приїхав відвідати Заборовского, звиняючись, що так довго в него не бував через жнива та ріжні иньші господарскі клопоти. Був се около сороклїтний мужчина, черствий ще, румяний, але зі спорою лисиною на голові. В рухах жвавий і надскакуючий, в розмові о благих річах невтомимий, притім чоловік бувалий, бо проживав з десять лїт за границею та їздив сьвітами. Заборовский в порівнаню з ним виглядав на простого гречкосія старої дати, котрий лише в малій части познакомив ся з новітними справами, читаючи пильно щодня свій Przegląd.

Пан Більский приїхав на бистрім кони, котрого славний родовід знав аж від прадїда єго. Увійшов жваво до сальону, поцїлував Маню в руку, привитав ся з Заборовским і допитливими очима глянув на Славка, котрий стояв з боку і не знав, чи виходити з сальону, до чого мав більшу охоту, чи оставати ся.

— Пан Більский! — Пан Ярослав Левіцкий! — познакомив Заборовский обох, і Славко остав ся.

Він оглядав Більского докладно і жалував, що така молода і пристойна панна, як Маня, має дістати ся такому пережитому кавалерови. Нехай він буде і добрий чоловік і заможний — все-ж він Манї не до пари.

Розмова цїлого товариства не виходила поза щоденні справи. Більский сказав Манї кілька зручних комплїментів, она легеньким усьміхом дякувала за них, але більше нїчого не міг Славко по нїй замітити.

— Якже вам подобав ся мій сусїд Більский — питав ся Заборовский у Славка, коли Більский відїхав. — Правда: сьвітовий, сальоновий чоловік?

— Правда! — відповів Славко коротко.

— Пане! він пів Европи звидїв! — говорив Заборовский одушевлено. В Мурованцї він гостем. Але і гроший видав на свої подорожі — село купив би за них! Тепер, каже, вже єму навкучило ся їздити, але я не вірю, чи довго втерпить на селї. Хиба би оженив ся... А має маєток, о! має!

Славко мовчав, але того дня під вечір мав нагоду розмовляти про Більского з панною Манею. День був погідний і вечір наступав такий тихий, осїнний, що наводить на чоловіка задуму, мов похорон перед часом помершої красавицї. Славко сидїв в огородї в альтанї, на котрій листє дикого винограду приняло вже всї відтїни рожевої краски, і вдивляв ся у фотоґрафію Стефки, котру носив і доси при собі мов на муку. Вдивляв ся в неї, щоб найти собі відповідь, длячого она єму в свій час подобала ся. Дивив ся і думав але ясної відповіди не находив. Притім огляданю застала єго Маня, увійшовши в альтану, і хотїла зараз вийти, скоро замітила фотоґрафію в руках єго. Але він зірвав ся і здержав єї.

— Прошу, — казав — можете і ви

1863-ім р. спродавало жидам дешево землю. Лихі наслідки тої кольонізациї зазначили ся руїною тих селян, що сусїдували з „жидівскими дворами“. Се спонукало російскі власти вже 1872 р. обявити, що жиди можуть панувати на своїх дворах не довше як 24 лїт; в 1897. р. мали они відступити землю селянам. Та заповіджена експропріяция „жидівских дворів“ в Росиї вже й розпочала ся.

Яечка шовковниці (Seidenspinner) плекає від кількох лїт п. Евгеній Якубович, учитель в закладї карнім в Станїславові і має множество яечок самих перворядних родів, як: італїяньскі країньскі і американьскі. У нас на Буковинї є можливе плекане шовковниці і давнїйше занимали ся тим загально люди, та мали з того значні зиски. На Буковинї єсть богато морвових дерев, як в Шипинцях, в Лужанах, в Глиницї, а можна би їх ще і умисне засаджувати, та завести плекане шовковниці. Єсть се приємне побічне занятє і дає незлий прихід, тож особливо учителї по селах повинні би заняти ся тою справою.

Олеандри шкодять здоровлю. Один француский лїкар на основі неоспоримих дослїдів виказує, що не тілько випари цьвітів але також і листє олеандрів дїлають шкідливо на нерви. Лїкар сей каже, що він знає случаї, в котрих спане в хатї, де стояли олеандри, спроваджувало запаленє мозку, біль голови, горячку, ослабленє функциї серця і мушкулів, блїдачку і т. д.

На острові Корфу живе від непамятних часів повірка, що Стамбул і церков сьв. Софії повернуть до Греків, коли у них засяде на королївскім престолї Константин і Софія. Тепер як-раз наслїдником грецкого престола є Константин оженений з Софією, княгинею пруською. Мешканцї Корфу потїшають ся, що віщоване сповнить ся в недовзї.

Дрібні вісти. У Львові відбув ся оногди поєдинок на шаблї межи сотрудником Dziennik-a polsk-ого п. Войнаровским і артистом-малярем В. Попелем. Перший ранений в руку. Причиною поєдинку були личні непорозуміня. — Мурин Турнер Йонзон оженив ся 21 разів. Поховавши 20 жінок, він тепер в 71 роцї оженив ся з 18-лїтною дївчиною. Мурин має вже 42 дїтий а видно що ще єму за мало. — На міжнароднім кореспонденцийно-шаховім турнїю, що єго урядила париска L' Illustration française, одержав другу нагороду член львівского клюбу шахістів Каз. Вайдліх. — В Петербурзї помер російский поет Аполлон Майков.

Лапка на тхорі.

Написав

3) *Стефан Пятка.*

(*Дальше*).

Сьвященик, чоловік справдї праведний, тїлом і душею привязаний до свого народа, болїв над темнотою і легковірностию своїх парохіян, старав ся своїм примірним поведенєм і чеснотою характеру впливати ублагородняючо на них; думав, що то уже достаточно, однакож таке дїло могло в кождім иньшім місци принести хороші успіхи, тілько не в Неграмотниках; ту треба було до чесноти і благородности душпастирскої спрягчи також меткість сьвітского чоловіка, треба було нераз заглянути там, де бетеги лїтами лежали в хижи, треба було і подумати о каламутних дїлах головачів громадских, але сьвященик до нїчого не мішав ся. Колиж отже побачив перед собою громаду облудників, вивів їх з попівства на поле, показав їм опуда в капустї і тихцем забрав ся до своєї комнати.

Радники здурнїли: такої поради они не надїяли ся, то було щось для них незвичайне, щось нездале, радницкі голови стали поважно кивати ся. Они дивили ся на опуда, думали, два найстарші раднї, що вже по двайцять пять лїт асесоровали притворили ся дурноватими, полїзли в капусту, обмацяли опуда за кобилячу голову, за соломяне туловище і штани випхані ячмінною половою, вернули на давне місце і сказали:

— То панове, опуд, бігмеж то нїчого більше тілько опуд; на тото можна сто разів не то забожити ся але й присягнути, що тото опуд...

— Закпив собі з нас піп, порядно закпив — подумали радники, але анї один з них з тим не зрадив ся перед другим, що думав, тілько кождий красними словами ставив питане:

— Що панотець духовні хотїли? Що слуга божі хотїли?...

— Уже они чогось хотїли — відповідали другі — они слуга божі щось мудрого хотїли, щоби так доміркувати ся, доглупати, щоби так можна їх провіжити.

З тою загадкою вернули радники до Лейби, позасїдали рядом на довгій лаві, пикали люльки, розбирали в голові опуда і ждали терпеливо, чей котрий зачне на попа горлати.

Справа була трудна попови латку причепити, всї хрестини, похорони, весїля і т. п., які Лейба в тій хвили перечислював, не принесли попівскій кишени нїякого хісна, тілько жидівскій касї; одно міг лише закинути: що „піп“ майже за дурно хлопови все робить і тому нїчого не має, видно в него голова не з сего сьвіта, не до „ґешефту,“ а того не міг сказати радникам.

Стала Лейбиха порівнувати попа з рабіном але й тото не повело ся.

— Крутить жидівка по жидівски — подумали радні — якось нинї єї не веде ся: кождий жид свій крам хвалить.

Ко и так всї радники глядїли на Лейбу і Лейбиху, вилїз заспаний полевий сторож з ванькиру, Василь Козодій, і повідає:

— Не можете загадки з опудом відгадати, а я вам відгадаю.

Тоту вість приняли радники байдужно: Василь Козодій мав справдї чортові замисли яко полевий сторож і нераз в темну ніч поназганяв до Лейби тілько людского іміня, що було при чім радникам і кілька днїв судити, але та проворність молодого Козодоя була односторонна; до чого иньшого не замітили в нїм спосібности; они сумнївали ся, щоби такий молодий міг щось розумного видумати; справа з опудом вимагала розважної і дипльоматичної голови.

— Говори, що знаєш — відозвав ся радник і омежник попівщини, котрий уже мав на язицї, що сьвященик дуже побожний Отець, нїчого від нас не хоче, але боїть ся до нашої миски заглянути, шоби заїдів не дістав, тілько до Онофра Безвусого на комашню ходить...

— Панотець духовні хотїли вам сказати — говорив Василь Козодій — що найлїпше вибрати війтом Лучку Дучку: єго голова, руки, плечі достоменно такі, як в того опуда, навіть так горбато держить ся і так само ремінь на клубах носить.

— Добре каже! відгадав! — подумали радники.

— Ти Бісмарк, Василю, знаєш, такий мінїстер нїмецького цїсаря, нехай тебе грім забє! — сказав Лейба.

— Правду кажеш, Василю — признали всї радники а в дусї подумали „пожди попе, ми тобі за тоту штуку ще лїпшу покажемо; закпив ти з нас, закпимо ми й з тебе.“

— Бігме, правду кажеш, Василю — повторяли радні чергою — ти відгадав загадку нашого панотця, нашого душпастиря, ми таки так зробимо: Лучка Дучка буде війтом а ти присяжним.

І вибрали Лучку Дучку начальником неграмотницким, того Лучку Дучку, що справдї був вибираний на кільканайцять опадів радним, але нїколи на радї не був, навіть тогди, як єго вибирали. То був собі чоловік, що в насушнім житю називає ся рабом божим; єго гадки в зимі були ясні, зрозумілі, бо обмежали ся на хлїві й стодолї, але в лїтї, коли зійшли ся сїнокоси з жнивами, громадженє з кладенєм, звоженє до стодоли з дїравим містком коло лїса і баюрою, тогди повставав в єго голові такий заколот, що нераз три днї і три ночи з великої натуги а ще більшої гризоти тілько спав тай спав.

(*Дальше буде.*)

подивити ся на неї... Се она... Я не крию ся. Скажіть менї, чи я мав добрий ґуст?

— Зовсїм добрий! — відповіла Маня, оглядаючи з цїкавостию фотоґрафію.

— На красї пізнав ся, а на характері помилив ся. Але-ж бо й справдї годї вас, панни, пізнати; або ви занадто звичайні, так що се нас дивує, або ви такі скомплїковані, що ми розуму не доберем.

— Скорше занадто звичайні — замітила Маня, віддаючи фотоґрафію.

— Ви так думаєте? — спитав Славко здивований.

— Ну, що-ж? Ми — люди і то більше люди, як ви, мужчини. Круг наших інтересів більше буденний, як ваш. Чи ми тому винні чи не винні, чи се зле чи добре — в то не входжу; але факт фактом остає ся.

— Тому то я не можу позбути ся гадки, що женщини взагалї більше практичні в житю, хочу сказати: менше перебирчиві у своїх учинках... Чи так?

— Так би виходило... Чи ви не сьпіваєте сего до мене? — спитала бистро, відгадавши тайну думку Славка. — Нї, пане, така дуже практична я не є і здогад ваш не має великої підстави. Се комбінациї батька, а не мої. Пан Більский дуже милий чоловік, правдивий сальоновець, але в менї по матери лишило ся досить демократичної крови, щоб я на сальоновість не клала великої ваги. Ви не повірите, як память на покійну матїр менї все пригадує, хто я з роду, як настроює мене часто недовірчиво до всїх „szlachetnie urodzonych“. Мій брат, поручник, дуже зарозумілий на свій герб, батько лише часом нагадує єго людям, а я вдала ся в маму-демократку.

— Демократизм не лежить в тім, аби маловажити герби — замітив коротко Славко. — А аристократизм той, що шукає краси в житю і вміє віднаходити єї, також незлий, навіть дуже добрий.

(*Дальше буде*).

Телеґрами „Буковини“.

З дня 26-го марця 1897 року.

Відень. Кілька дневників доносить про доконане іменованє президиї палати панів. Президентом іменований князь Альфред Віндішґрец, першим заступником президента князь Кароль Аверсперґ, другим заступником ґраф Ернест Гойос.

Триєст. В мисль міжнародного укладу вислано вчера звідси баталїон інфантериї на Крету парівцем Льойду „Електра“ під конвоєм „Тигра“. Три компанії будуть стаціоновані в Судї, одна в Канеї.

Кольонїя. Доносять з Атен, що полковник Васос буде боронити ся на Кретї до послїдного. Живности має нагромадженої на пять місяців.

Атени. Іде вість, що правительство ладить ноту, в котрій запротестує против окупациї Крети війсками держав.

„РУСКА БЕСІДА“
в Чернівцях
має на складі отсї свої виданя:

„ІЛЮСТРОВАНА БІБЛЇОТЕКА“
для молодїжи, міщан і селян з року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892 і 1894 по **1 зр.** за річник, а всї 7 разом **6 зр.**

„ЧУМА ГОРІЛЧАНА,“
сумна істория, для перестороги і науки. 80 сторін за 20 кр

„Слова правди і науки“
з поезий Тараса Шевченка. Цїна 10 кр.

„25 повісток для чемних дїточок.“
32 сторін. Цїна 10 кр.

„ПРОСКУРКА“
Даруночок для руских дїточок. Ю. Федьковича 10 кр.

На почтову пересилку треба додати по 5 кр. за річник „Бібліотеки,“ а по 2 кр. за кожду поодиноку книжочку.

Замовленя приймає й редакция „Буковини.“

Для панів учителів!
INSPECTIONSBERICHT
є на складі в друкарнї
„Рускої Ради.“
Просимо о замовленя.

В КОЖДІЙ РУСКІЙ ХАТЇ і ШКОЛЇ
повинна находити ся
Народописна карта
українсько-руского народу,
зладжена д-ром Гр. Величком, видана товариством „Просьвіта“, а виконана в лїтоґрафічнім закладї Андрія Андрейчина у Львові.

Книгарска цїна карти, наклеєної вже на полотнї, виносить 3 зр. 50 кр., а для членів „Просьвіти“ і передплатників „Зор“ 2 зр. 50 кр., з рекомендованою пересилкою 3 зр.

Купити можна в „Просьвітї“ у Львові, ринок ч. 10.

Наклад невеликий; купуйте чимскорше!

Котвиця
Liniment. Capsici comp.
з аптики Ріхтера в Празї,
загально признаний **знаменитий усмирюючий лїк на втиранє:** по цїнї 40 кр., 70 кр. і 1 зр.; можна купити у всїх аптиках. Просимо жадати сей **загально улюблений лїк** просто під назвою **Ріхтера Liniment з котвицею** і принимати з осторожностию лише фляшки зі знаним знаком охоронним „Котвиця“ бо лише ті правдиві.
Аптика Ріхтера під золотим львом у Празї.

В Чернівцях виходить уже тринайцятий рік руска ґазета
„БУКОВИНА“.
Від 1. сїчня 1896. року появляє ся она що дня кромі недїль і сьвят. Поміщає статї про справи буковиньскої Руси, але познакомлює читателїв також із справами Русинів в иньших землях руских. Дбає о добірні і цїкаві фейлєтони і взагалї о материял такий, що обходить кожду руску родину. Що **„Буковина“** цїкава і для галицких Русинів, сьвідчить значне число передплатників єї в Галичинї. Передплата лише 10 злр. Адреса редакциї і адмінїстрациї *„Буковини“:* Чернівцї улиця Петровича число 2.

Прекрасна повість Ольги Кобилянської **„Царівна“** вийшла накладом „Буковини“ окремою книжкою, котра має 424 сторін, вісїмки, **і коштує лише 1 зр. 20 кр.**, з пересилкою нерекомендованою 1 зр. 30 кр., з рекомендованою 1 зр. 40 кр. Передмову до повісти написав Осип Маковей. **„Царівна“** так своїм змістом, артистичним обробленем, як і благородною тенденциєю визначає ся дуже поміж нашими новійшими повістями.

Купити можна в редакциї „Буковини“. Тут також можна дістати оповіданє О. Я. Кониського **„В день сьвятої волї“** за 10 кр., з пересилкою 12 кр. і оповіданє Т. Галїна **„Перші Зорі“** за 30 кр., з пересилкою 35 кр. Купуйте!

„Днїстер“
товариство взаїмних обезпечень
у Львові в домі „Просьвіти“ Ринок 10.

перше і одиноке руске товариство асекурацийне, припоручене Всч. Духовеньству і всїм вірним через Впреосьв. Митр. і Преосьв. Еп. Ординарияти всїх трех галицких Епархій, обезпечає будинки, скот, господарскі знаряди, збіже в зернї і соломі, сїно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнизшою оплатою.

Шкоди лїквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі, а договори заключені з першими Товариствами контрасекурацийними подають **„Днїстрови“** можність обезпечувати і виплачувати і **найвисші суми.**

Полїси „Днїстра“ приймає банк краєвий у Львові при позичках іпотечних.

На житє можна обезпечати ся **через „Днїстер“** після **всїх можливих** комбінаций **в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові**, котре дає як найкористнїйші услівя і видає полїси і квіти в рускім язицї.

Товариство взаїмного кредиту „Днїстер“, стоваришенє зареєстроване з обмеженою порукою, принимає від своїх членів і третих лиць **вкладки** до опроцентованя **по 5** процент. Ґваранция цїлковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тілько властителям реальностий, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на удїл.

Зголошеня о удїленє **аґенциї** в місцевостях, де „Днїстер“ не є заступлений, приймають ся.

П. Т.

Отсим маю честь повідомити шановних відбирателїв, гостий і публику, що я перебрав істнуючий доси під фірмою
АНТІН ТАБАКАР і ҐАІНА
склад корінних товарів, вин і делїкатесів
(заснований 1812 р.),
а окрім того
АҐЕНТУРУ і СКЛАД РІЛЬНИЧИХ МАШИН
з днем 1-го липня с. р. і буду дальше вести під моєю власною фірмою
СТЕФАН ҐАІНА.

При сїй нагодї складаю сердечну подяку за довірє, оказане так часто попередній фірмі, і прошу уклінно, мати те саме довірє на дальше і для мене, при чім запевняю, що все старатиму ся задоволити шановних гостий **добірними товарами найлїпшого сорта, низькими цїнами і уважною услугою.**

Прошу о часті замовленя і пишусь
з поважанем
Стефан Ґаіна.

Рух поїздів зелїзничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-европейского годинника.

Приходять	Поїзди: поспішні			особові			мішані	
до Чернівцїв								
З Відня, Кракова, Львова, Станїславова, Коломиї і Снятина	11^{28}	.	.	$6^{\underline{57}}$	$10^{\underline{28}}$	$5^{\underline{50}}$		
З Букарешту, Яс, Сучави, Глїбоки	3^{29}	.	.	9^{12}	$10^{\underline{00}}$	$5^{\underline{23}}$		
З Новоселицї, Садаґури .	.	.	.	.	.	.	11^{13}	$9^{\underline{50}}$

Відходять	Поїзди: поспішні			особові			мішані	
з Чернівцїв								
До Снятина, Коломиї, Станїславова, Львова, Кракова і Відня	3^{47}	.	.	9^{41}	$10^{\underline{29}}$	$5^{\underline{38}}$		
До Глїбоки, Сучави, Яс, Букарешту	12^{03}	.	.	$7^{\underline{17}}$	$10^{\underline{48}}$	6^{16}		
До Садаґури, Новоселицї .	.	.	.	.	.	.	4^{30}	6^{12}

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-европейский час ріжнить ся від львівского о 36 мінут, а від черновецкого о 44 мінут; коли на зелїзници є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецкім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях. За редакцию відповідає **Осип Маковей.**

З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовского.

UNIWERSYTECKA BIBLIOTEKA KUL